

Literę **ch** piszemy:

1. Gdy wymienia się na **sz**,
np.:

mucha
muszce

poducha
poduszka

trochę
troszkę

2. Gdy się nie wymienia (pisownię wyrazów trzeba zapamiętać),

np.: chmura, choroba, chuligan,

3. Po spółgłoskach,

np.: schab, schludny, schodzić, wchodzić, schody, wschód, pchać, pchła

4. Na końcu wyrazów,

np.: dwóch, trzech, orzech, zuch, bluzkach

Wyjątki: druh, Buh (nazwa rzeki)

Literę h piszemy:

1. Gdy wymienia się na **g, ż, z, dz**, np.:

druh
drużyna

wahać się
waga

błahy
błazen

2. Gdy się nie wymienia (pisownię wyrazów trzeba zapamiętać),

np.: handel, hamulec, hak, hałas, harmider, herbata

3. W wyrazach obcego pochodzenia rozpoczynających się częstkami **hipo-**, **hydro-**, **hiper-**,

np.: hipokryta, hydrofor, hipermarket

4. Po spółgłosce **z**,

np.: zhańbić